

برنامه حزب توده ایران

مصوب کنگره دوم

۱. مبارزه سیاسی

۱. مبارزه در راه استقرار رژیم دموکراسی و تأمین کلیه حقوق فردی و اجتماعی از قبیل آزادی زبان - قلم - عقیده و اجتماعات.
۲. مبارزه با رژیم دیکتاتوری و استبداد.
۳. خاتمه دادن به اعمال خودسرانه مامورین شهربانی و زاندارمری و تصفیه دستگاه دولتی از عناصر ناصالح.
۴. تشکیل دادگاه عالی ملی برای محاکمه و مجازات اشخاصی که به مملکت و آزادی خیانت کرده و نسبت به حقوق فردی و اجتماعی اححاف و تعدی نموده اند و ضبط اموالی که از این راه بدست آمده بِنفع ملت ایران.
۵. تأمین استقلال قضایی و تفکیک حقیقی قوه قضائیه از قوه مجریه.
۶. الغاء کلیه قوانین و نظاماتیکه بضرر توده وضع گردیده است.
۷. تجدیدنظر در قوانین و مقررات نظام و طبقه بِنفع توده و جلوگیری از اححاف و هرج و مرج آن.
۸. تجدید نظر در قانون انتخابات بنحوی که آزادی رای واقعا برای کلیه انتخاب کنندگان میسر شود.
۹. تساوی کامل حقوق اجتماعی بین کلیه افراد ملت ایران قطع نظر از مذهب و نژاد.
۱۰. آزادی کامل برای افراد اقلیت در امور فرهنگی و مذهبی خود.

۲. کارگران

۱. سعی در گذراندن قانون کار از مجلس شورایی ملی بر اصول زیر:
الف: تقلیل مدت کار روزانه در تمام کشور به هشت ساعت و پرداخت دستمزد متناسب برای کارهای اضافی.

تیمبره: در مورد کارهای سخت و سنگین که سلامتی کارگران مورد خطر باشد به تناسب نوع کار میزان کار روزانه باید از هشت ساعت نیز تقلیل یابد.

ب: بیمه اجتماعی کارگران (اعم از کارگران ماشین سوار و پیشه‌ور) و کارمندان و مستخدمین

پ: نادیده خسارات معالجه و نقض اعضاء در نتیجه حادثه کار.

ت: برسمیت شناختن اتحادیه‌ها و حق اعتصاب و انعقاد قراردادهای دسته‌جمعی.

ث: استفاده از تعطیلات جمعه و اعیاد و مرخصی سالیانه با دریافت حقوق.

ج: منع کار اطفال خردسال تا چهارده سال و قائل شدن مدد معاش به نسبت اولاد برای والدین.

ح: تساوی دستمزد کارگران زن و مرد.

ح: استفاده زمان کارگر و مستخدم از مرخصی با دریافت حقوق در دوره وضع حمل لااقل سه‌ماه.

۲. کوشش در اصلاح وزارت کار به نفع طبقه کارگر.

۳. وضع مقررات عادلانه برای حل اختلافات کار و مراقبت در اجرای صحیح قوانین کار.

۴. مبارزه با بیکاری و تاسیس بنگاه‌های کار از طرف دولت و ایجاد بورس کار.

۳. دهقانان

اصلاحات لازم در طرح استفاده از زمین و زراعت و بهبود وضع دهقانان به شرح زیر:

۱. واگذاری بلاعوض خالصجات و املاک قابل کشت دولتی به دهقانان بی‌ملک.

۲. خریداری املاک بزرگ بوسیله دولت و واگذاری آن به زارعین بلاعوض.

۳. کمک‌های مالی به دهقانان بی‌چیز بوسیله بانک کشاورزی برای توسعه زراعت و بهبود زندگی آنان.

۴. اصلاحات اساسی در مورد تقسیم غیرعادلانه محصول بین ارباب و دهقان و حذف عادات و قوانین مربوطه آن از قبیل تقسیم برطبق عوامل پنج‌گانه و امتیازات اربابی.

۵. تجدیدنظر در قانون کدخدایی و اصلاح آن براساس انتخابی.

۶. تاسیس آموزشگاه‌ها و شعب بهداری در هر ده بمنظور تعمیم فرهنگ و حفظ سلامتی ده‌نشینان.

۷. اقدام در حفر قنوات و احداث چاه‌های آرتزین، بستن سدها و استفاده کامل از رودخانه‌ها بمنظور توسعه آبیاری مطابق اصول علمی و مشروب ساختن زمین‌های زراعتی و استفاده از زمین‌های بایر.

۸. مبارزه برعلیه بیکاری و احاف مامورین دولت و لغو مالیاتهای اربابی.

۹- سعی در تصویب قانون زاجع به تعیین روابط ارباب و دهقان و مراقبت در اجرای آن .
۱۰- مراقبت در توزیع عادلانه خواربار و مواد مورد نیاز بین ده نشینان .

۰۴ پیشه‌وران

تشویق اتحاد پیشه‌وران بمنظور تاسیس کارگاه‌های مشترک برای ترقی محصول صنعتی و بهبود وضع اقتصادی آنان .

۰۵ کارمندان ادارات و روشنفکران

۱. تجدیدنظر در قانون استخدام کشور بنحویکه مخصوصا شرایط معاش و زندگی کارمندان جزء تامین گردد .
۲. تاسیس اتحادیه کارمندان جزء به منظور بهبود وضع اقتصادی و معیشتی و استخدامی آنان .
۳. کوشش برای واگذاری کارهای بزرگ دولتی و فنی و علمی و صنعتی و غیره به افراد تحصیل کرده و کارآزموده .
۴. کوشش در ترقی اجتماعی و استخدامی افراد بر اصل استعداد و تحصیل .

۰۶ حقوق زنان

۱. کوشش در توسعه حقوق اجتماعی و برقراری حقوق زنان (حتی انتخاب شدن و انتخاب کردن در مجالس مقننه و انجمن‌های ایالتی و شهرداری) .
۲. بهبود اوضاع مادی و تامین استقلال اقتصادی زنان .
۳. تاسیس و افزایش موسسات حمایت مادران و کودکان بی بضاعت .
۴. تساوی حقوق زوجین و تجدیدنظر در قوانین زناشویی بنحوی که بی-عدالتی‌های موجود از بین برود .

۰۷ فرهنگ عمومی و بهداشت

۱. اصلاحات اساسی در امور فرهنگی و بهداشتی و اجرای قانون تعلیمات اجباری مجانی عمومی و تامین استفاده توده از کلیه موسسات فرهنگی و بهداشت .
۲. اصلاح کتب فرهنگی و سعی در تغییر برنامه آموزشگاه‌ها .
۳. تشویق و ازدیاد موسسات فرهنگی و هنرهای زیبا .
۴. تدریس دروس سیاسی در مدارس متوسط و عالی .

۵. مبارزه با امراض آمیزشی و اعتیاد به تریاک و الکل .
 ۶. مبارزه شدید با سانسور در امور مطبوعاتی و فرهنگی و هنری .

۸. اقتصادی و مالی

۱. تعدیل مالیاتها یا در نظر گرفتن منافع توده و سعی در تقلیل مالیاتهای غیرمستقیم و اجرای کامل قانون مالیات بردرآمد .
۲. تأمین استقلال اقتصادی ایران بوسیله تأسیس و توسعه و تشویق صنایع و ایجاد صنایع سنگین مخصوصا بوسیله دولت و سعی در استفاده از منابع طبیعی بوسایل ملی .
۳. توسعه و تکمیل کارخانههای دولتی و معادن و جلوگیری از کاهش محصولات آنها .
۴. وضع مالیاتهای تصاعدی و تعدیل نرخ سود .
۵. رهبری و اداره امور اقتصادی بوسیله دولت .
۶. حمایت گمرکی از صنایع و محصولات داخلی بنحوی که نمو صنعت و در عین حال اعتدال قیمت محصول محفوظ بماند .
۷. طرح نقشههای چندساله در امور کشاورزی، صنعتی و مالی و جلوگیری از فرار سرمایهها بخارجه .
۸. تثبیت پول ایران و مبارزه با انفلاسیون (تورم پول) .
۹. کوشش در فراوانی و ارزانی خواربار و مبارزه شدید بر علیه احتکار و گرانی .
۱۰. مبارزه بر علیه اختلاس و چپاول اموال دولتی و رشوه خواری و هرگونه استفاده غیرقانونی از مقامات دولتی .
۱۱. کم کردن میزان اجاره خانه، افزایش و ساختن خانههای مخصوص برای کارگران و کارمندان .
۱۲. سعی در تأسیس و تکثیر شرکتهای تعاونی تولید و مصرف .

۹. عشایر

۱. مراقبت کامل در تشویق عشایر به زندگانی فلاحی و صنعتی ، بهبود اوضاع فرهنگی و بهداشتی و تربیتی .
۲. از بین بردن فشار نسبت به عشایر که از طرف مامورین دولت اعمال می-گردد و تأمین حقوق سیاسی و اجتماعی آنان .